

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/264/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812209925
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7812209925.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slobodníka a sudcov JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Andreja Šalatu, v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova č. 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 5C/127/2012-130 z 26.2.2015

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.
Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa (ďalej len súd) žalobu žalobcu zamietol a nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov tohto konania a návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol.

Vychádzal zo zistenia, že súd uznesením 5C/127/2012-65 zo dňa 13.11.2013 prerušil vo veci konanie do skončenia konania o ústavnej sťažnosti na Ústavnom súde SR. Krajský súd v Košiciach uznesením 10Co/22/2014-77 zo dňa 30.5.2014 zrušil uznesenie a vec vrátil na ďalšie konanie.

Súd nariadil pojednávanie na deň 5.2.2015 a predvolal účastníkov konania. Žalobca navrhol zrušiť nariadené pojednávanie z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu. Poukázal na to, že nesúhlasí s rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach a preto podal voči nemu ústavnú sťažnosť a navrhol konanie vo veci prerušiť do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o jeho sťažnosti. Jednalo sa o úplne rovnaký návrh na zrušenie pojednávania a prerušenie konania, aký bol podaný ohľadom nariadeného pojednávania na 17.10.2013. K návrhu pripojil fotokópiu sťažnosti adresovanú Ústavnému súdu Slovenskej republiky bez uvedenia dátumu na sťažnosti, kedy bola vyhotovená a bez prezenčnej pečiatky prijatia tejto sťažnosti adresátom.

Súd poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach 6Nc/33/2012-16 zo dňa 22.10.2012, z ktorého vyplýva, že Krajský súd v Košiciach rozhodol, že sudkyňa Okresného súdu Rožňava G.. U. G. nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania vecí spojených na spoločné konanie pod spisovou značkou 5C/127/2012. Uvedeným uznesením bola vyriešená otázka námietok žalobcu voči zaujatosti sudcov Okresného súdu Rožňava.

Žalobca si z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatnil náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú vyčíslil nasledovne:

a) Majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Žalobca vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných úkonov zamestnanca pomocou informačného

systému 70 €, na udržanie a správu informačného systému sumu 40 € a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu a na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdavky spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15 €. Celkovo žalobca vynaložil v súvislosti so správou pohľadávky výlučne vplyvom nesústreďenej činnosti exekučného súdu sumu 125 €, ktorá by nezaťažila žalobcu, ak by exekučný súd postupoval správne pri rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, ak by dodržal zákonom stanovenú dobu.

b) Žalobca si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Márnym plynutím času boli ohrozené očakávania žalobcu.

Žalobca v žalobách označených ISTINA RS sa domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu súdu ak nevydal rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok bol príčinou konkrétneho následku, ktorý sa prejavil vznikom materiálnej škody a nemajetkovej ujmy na strane žalobcu. Exekučný súd tým, že svojim nelegálnym postupom vykonal opätovné posúdenie práva žalobcu na zaplatenie dlhu v časti istiny a to bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup, formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutej v právnom vzťahu medzi žalobcom ako oprávneným a dlžníkom ako povinným odvíjajúceho svoju podstatu od uzavretej zmluvy o úvere.

Žalobca v žalobách označených NP sa domáhal majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu, že exekučný súd rozhodol o udelení poverenia po uplynutí zákonom stanovenej doby napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať vplyv na potrebný čas k posúdeniu a rozhodnutiu. Vo veciach neexistovali okolnosti, ktoré by umožňovali exekučnému súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie súd pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Výšku majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobca odôvodnil rovnako ako v žalobách označených NZP, ako je to uvedené vyššie a teda pri majetkovej škode si uplatňoval náhradu v sume 125 € za každú vec a pri nemajetkovej ujme náhradu vo výške 55 € za každý mesiac omeškania rozhodnutia súdu.

Žalovaný vo vyjadrení ďalej poukázal na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a ustanovenia § 7 ods. 2 a 3 Zákona 514/2003 Z. z. a v tejto súvislosti na list Európskej komisie JUST/A3/RM/kbD/2010/1360, kde bolo poukázané Európskou komisiou na to, že obdržala sťažnosti od slovenských spotrebiteľov a od slovenského združenia na ochranu spotrebiteľov v súvislosti s praktikami žalobcu. V rozpore s dobrými mravmi je skutočnosť, že žalobca si uplatňuje voči štátu nárok na náhradu škody napriek tomu, že pri jeho podnikateľskej aktivite dochádzalo k porušovaniu práva spotrebiteľov. Žalobca nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu, súlad postupu žalobcu s dobrými mravmi, ako aj nedostatočnosť konštatovania porušenia práva. Nie je možné priznať ani náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Žalovaný k otázke príčinnej súvislosti poukázal na § 5 a § 9 Zákona 514/2003 Z. z. a zdôraznil, že v konaní nie je možné tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom okresného súdu, či už v súvislosti s nesprávnym úradným postupom, alebo vydaním nezákonného rozhodnutia z dôvodu nepreukázania príčinnej súvislosti medzi konaním súdu a vznikom tvrdenej škody. Žalobca v konaní nepreukázal, že by činnosťou súdu v namietaných konaniach došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy a preto neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu v tom, že nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora v zákonom stanovenej lehote, rozhodol o poverení exekútora po uplynutí 15 dňovej lehoty, rozhodol o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po zákonom stanovenej lehote, resp. o zmene exekútora a uplatnenou majetkovou škodu a nemajetkovou ujmu. Uplatnil si trovy konania.

Žalovaný k znaleckému posudku č. 1/2014 vypracovanému Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave na základe objednávky žalobcu uviedol, že ho považuje za nedôveryhodný, zavádzajúci a nespôsobilý preukázať vznik a existenciu majetkovej škody žalobcu. Navrhol neprihliadať na uvedený znalecký posudok z dôvodu, že nespĺňa zákonom predpokladané kritérium na posúdenie skutočnosti. Z dokazovania súdu vyplynulo, najmä o.i. z exekučného spisu Okresného súdu Rožňava sp. zn. 12Er/596/2008 /pripojený úradný záznam/ súd zistil, že exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 10.10.2008. Poverenie bolo vydané dňa 21.10.2008. Uznesením zo dňa 26.8.2014 odložil exekúciu do rozhodnutia súdu o návrhu povinného na zastavenie exekúcie.

Z exekučného spisu Okresného súdu Rožňava sp. zn. 12Er/71/2005 súd zistil, že exekútor podal návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 12.4.2005. Poverenie bolo vydané dňa 21.7.2005. Uznesením zo dňa 3.3.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť 1.6.2012 exekúciu vyhlásil za neprípustnú, exekúciu zastavil a zamietol návrh na zmenu exekútora.

V žalobách označených ako NZP, kde bolo namietané, že súd o návrhu na vydanie poverenia rozhodol zamietnutím návrhu po zákonnej 15 dňovej lehote, súd zistil nasledovné:

Zo znaleckého posudku 1/2013 zo dňa 24.6.2013 vypracovaného doc. G. E. D. H. E., znalcom v odbore právne vzťahy k cudzine (pripojeného k spisu Okresného súdu Rožňava 5C/179/2012 ako listinného dôkazu platného vo všetkých veciach, kde sa žalobca domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy), zo záverov v bode I vyplýva, že primárne právo neumožňuje Európskej únii zasahovať do právomoci členských štátov, stanoviť a následne podrobne upraviť možnosť riešenia sporov v rámci rozhodcovského konania. Nie je možné konštatovanie ani v súlade so smernicou č. 93/13/EHS, že rozhodovanie spotrebiteľských sporov v rámci rozhodcovského konania by bolo zakázané.

Zo záverov znaleckého posudku 1/2014 zo dňa 17.1.2014, vypracovaného Ekonomickou univerzitou v Bratislave - Znaleckým ústavom Bratislava z odboru ekonómia a manažment, evidovaného na Okresnom súde Rožňava pod Spr V136/14 vyplýva, že úlohou znalca bolo určiť výšku majetkovej škody, ktorá bola spôsobená nesprávnymi úradnými postupmi a nezákonnými rozhodnutiami okresných súdov Slovenskej republiky v exekučných konaniach a to najmä v súvislosti s porušovaním zákonných lehôt a nečinnosťou, či zbytočnými prietahmi v exekučnom konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie alebo pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora. Na základe vykonanej analýzy mzdových nákladov, nákladov na poštovné, telekomunikačné služby, tlač a úpravu informačného systému znalecký kolektív realizoval výpočet majetkovej ujmy vzniknutej žalobcovi, pričom táto je diferencovaná podľa jednotlivých typov žalôb tak, že u žalôb NZP a NP predstavuje výška majetkovej škody spolu 30,76 € a u žalôb ZE 31,68 €.

Zo sťažnosti žalobcu ako oprávneného v exekučných konaniach zo dňa 23.11.2010 doručenej súdu 26.11.2010 v hromadných veciach tvoriacich prílohu sťažnosti, v ktorej bolo namietané nedodržanie 15 dňovej zákonnej lehoty pri vydávaní poverení pre exekútora. Zdôraznil, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, kde sa musí aplikovať 15 dňová lehota na rozhodnutie o poverení. Nedodržaním lehoty došlo k prietahom a k nesprávnemu úradnému postupu súdu. Z odpovede Okresného súdu Rožňava zo dňa 23.11.2010 pod Spr 37/2010 vyplýva, že sťažnosť sa považuje za neodôvodnenú a správny postup súdu vyplýva aj z potvrdzujúcich uznesení Krajského súdu v Košiciach v niektorých exekučných veciach.

Súd citoval § 3, § 4, § 5, § 6, § 9 ods.4 zák. č. 514/2003 Z.z. a dôvodil, že pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, povereného príslušníka Policajného zboru, vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia žiadosti o preskúmanie postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, povereného príslušníka Policajného zboru, vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy prokurátorom.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Zákon č. 514/2003 Z. z. upravuje z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, dva odlišné okruhy zodpovednosti za škodu. Prvý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú protiprávnym (nezákonným) rozhodnutím (§ 5 a § 6). Druhý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9). Zároveň je v rámci zákona samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní (§ 7), väzbe, treste alebo ochrannom opatrení (§ 8).

Protiprávnosť rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, nie je možné a ani účelné zisťovať v rámci konania o náhrade škody. Protiprávnosť rozhodnutia musí byť v čase prejednávania nároku o náhrade škody už konštatovaná príslušným orgánom, ktorý je podľa procesných predpisov oprávnený zrušiť protiprávne rozhodnutie pre jeho protiprávnosť. Otázkou protiprávnosti rozhodnutia nie je možné riešiť v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím ani ako predbežnú otázku. Podmienkou priznania nároku je teda to, že nezákonné rozhodnutie príslušný orgán zmenil alebo zrušil. Tým sa zabezpečuje, aby otázku, či je v danom prípade právoplatné rozhodnutie nezákonné, zodpovedne zväžil orgán, ktorý má nezákonné rozhodnutie zrušiť, a to už pred začatím konania o náhradu škody.

Podmienkou priznania odškodnenia podľa § 5 citovaného zákona je, že rozhodnutie, ktorým mal byť porušený zákon, nadobudlo právoplatnosť. Ide najmä o rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť po tom, čo účastník konania podal proti prvostupňovému konaniu odvolanie.

Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc. Štát v tomto prípade nezodpovedá len za konanie vlastných štátnych orgánov, ale aj za konanie subjektov, na ktoré bol prenesený výkon verejnej moci. Druhým predpokladom zodpovednosti štátu za škodu je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy uvedenej v ustanovení § 17 citovaného zákona. Vznik škody musí preukázať poškodený. Medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou musí byť daná priama príčinná súvislosť.

Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Ide teda o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide teda o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, teda ak je doložené, že nebyť škodovej udalosti, nedošlo by ku škode. Nesprávny postup orgánu štátu musí byť teda vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Nedodržanie lehoty určenej v Exekučnom poriadku môže mať za následok vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo nesprávnym úradným postupom len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku účastníka exekučného konania, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve (iba) týmto postupom.

Nesprávny úradný postup má značný význam i pri vzniku škody účastníkovi konania v príčinnej súvislosti s prietiahmi v konaní.

Uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. prebieha vo dvoch fázach. Prvou fázou je mimosúdne predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom. Druhou fázou je uplatnenie nároku žalobou na súde. Tieto dve fázy musia nasledovať po sebe, pretože podmienkou podania žaloby na súde je predchádzajúce mimosúdne prejednanie nároku. Tento zákonný postup vyplýva z ustanovenia § 16 zákona, podľa ktorého nemožno nárok na náhradu škody uplatniť skôr, než uplynie šesťmesačná lehota plynúca práve od uplatnenia nároku poškodeného u príslušného orgánu (§ 4 a § 11); až neúspešné uplatnenie nároku u príslušného orgánu je predpokladom pre uplatnenie nároku na súde. Predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody by malo prispieť k objasneniu skutkového stavu vo veci práva na náhradu škody a vytvoriť tak podmienky pre uzavretie mimosúdnej dohody o uspokojení nároku.

Žalobca si vyčíslil škodu vo výške 125 € (v každej žalobe NZP a NP), resp. 175 € (v každej žalobe ZE) a vo výške istiny a príslušenstva (v každej žalobe ISTINA RS). Vznik škody zdôvodnil nutnosťou vykonávať administratívne úkony z dôvodu, že súd nerozhodol o návrhu žalobcu v exekučnom konaní v zákonných lehotách. Žalobca doložil znalecký posudok 1/2014 na preukázanie výšky škody, z ktorého záverov vyplýva, že výška škody je 30,76 € pri žalobách NZP a NP a 31,68 € pri žalobách ZE. Už z uvedeného vyplýva, že ani znalecký posudok 1/2014 nepotvrďuje výšku škody tak, ako si ju uplatnil žalobca. Aj týmto bola spochybnená správnosť uplatnenej náhrady škody žalobcom.

Žalovaný vzniesol námietku premlčania ohľadom nárokov žalobcu, ktoré mali vzniknúť v lehote troch rokov pred podaním žaloby. Súd konštatuje, že ani v jednej zo spojených vecí nie je možné prihliadať na námietku premlčania, nakoľko ak by nárok žalobcu existoval, nebol by premlčaný. Žaloba vo veciach bola podaná 27.9.2012, pričom žalobca požiadal o predbežné prerokovanie nárokov v apríli 2012, keď počas predbežného prerokovania premlčacia lehota neplynie. Ako bolo vyššie oboznamované v jednotlivých spojených veciach, tak v žalobách ZE boli podané návrhy na zmenu exekútora v roku 2010, v žalobách ISTINA RS bolo rozhodnuté o návrhoch na vydanie poverenia jeho zamietnutím v roku 2010, 2011, resp. 2012, o žalobách NZP bolo rozhodované v roku 2010 a v roku 2011 a o žalobách NP bolo rozhodované v roku 2010 a v roku 2011. Trojročná lehota pred podaním žaloby je 27.9.2009 a preto žiaden z nárokov nemohol byť premlčaný.

Súd citoval § 41 ods.2 písm.c/, d/, § 238 ods.2 zák. č. 233/1995 Z.z. a dôvodil, že v žalobách označených ZE - nebolo rozhodnuté v 30 dňovej lehote o zmene exekútora od podania návrhu. Vo všetkých troch veciach označených ZE začalo exekučné konanie pred 1.9.2005 a vzhľadom na vyššie uvedené prechodné ustanovenia neplatila 30 dňová lehota na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora. Navyše súd po doručení návrhu na zmenu exekútora vo veci konal, nakoľko vyzval pôvodného exekútora na vyúčtovanie trov a následne vo veci vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil a rozhodol aj o zamietnutí návrhu na zmenu exekútora.

Súd konštatoval, že v konaní nebol zistený nesprávny úradný postup exekučného súdu tak, ako má na mysli ustanovenie § 9 ods. 1,2 Zákona č. 514/2003 Z. z. Nedodržanie zákonom stanovenej lehoty na rozhodnutie o návrhu účastníka neznamená automaticky prietiahy v konaní (I.US16/2002).

Súd zdôraznil, že rozhodnutia rozhodcovských súdov, ktoré boli vydané na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, nemohli založiť prekážku res iudicata z dôvodu, že rozhodcovský súd nemal právomoc na rozhodovanie o uplatnenom nároku.

Súd môže ex offo preskúmať nekalú povahu rozhodcovskej doložky v prípade právoplatného rozhodcovského rozsudku a môže vyvodiť všetky dôsledky podľa právneho poriadku v tom smere, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný. Ak súd zistí, že nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a nemohol vydať ani rozhodcovský rozsudok. Exekučný súd je povinný preskúmať exekučný titul, ako aj platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku musí konštatovať rozpor rozsudku so zákonom, čo sa premietne buď v zamietnutí žiadosti na udelenie poverenia, resp. v zastavení exekúcie, preto v celom rozsahu žalobu zamietol.

Súd sa oboznámil s exekučnými spismi tunajšieho súdu, v ktorých bol namietaný postup súdu, pričom žalobca bol účastníkom týchto exekučných konaní ako oprávnený a teda v každej exekučnej veci podával návrh na začatie exekučného konania, exekútorovi predkladal exekučný titul, ktorým bol rozhodcovský rozsudok a obdržal všetky rozhodnutia exekučného súdu, aj oboznámil sa len s listinnými dôkazmi, ktoré všetky boli žalobcovi známe, čím neodňal možnosť žalobcovi sa vyjadriť k oboznamovaným listinným dôkazom. Boli splnené všetky podmienky na konanie a práve žalobca svojim postojom si sám zmaril možnosť zúčastniť sa na nariadenom pojednávaní, kde súd vo veci rozhodol.

Výrok o trovách konania oprel o ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

V podanom odvolaní žalobca napadol rozsudok podľa § 221 ods.1 písm.f/ O.s.p., dôvody podľa § 221 ods.1 písm.g/ O.s.p., (odňatá možnosť konať pred súdom a aj že súd neúplne zistil skutkový stav veci, nedostatky sú aj v nesprávnom právnom posúdení veci), a preto žiadal rozsudok zrušiť a vec vrátiť OS Rožňava na opätovné prejednanie.

Rozhodnutie veci zákonným sudcom (aj súdom) je tak základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09).

Základné právo na prejednanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 36 ods.1 Listiny (a čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky) je v občianskom súdnom konaní zabezpečené vylúčením sudcu z jej ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre jeho zaujatosť (§ 12 až 16 O.s.p.). (I. ÚS 27/98).

Osobitne je nutné uviesť, že nedostatok nestrannosti sudcu je súčasťou pojmu „zákonný sudca“ podľa čl. 48 ods.1 vety prvej Ústavy SR (III. ÚS 16/2000).

Pre rozhodnutie, či súd možno považovať za nezávislý, musia byť do úvahy inter alia vzaté spôsoby ustanovenia jeho členov a dĺžka ich mandátu, existencia garancií proti nátlaku zvonku a to, či tu je alebo nie je zdanie nezávislosti. Koncepcia nezávislosti a objektívnej nestrannosti spolu úzko súvisia (napr. rozsudok ECtHR Findlay v. Spojené kráľovstvo z 25.februára 1997, ods.73).

Súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval žiadosť žalobcu o zrušenie (odročenie) nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu. Súd vychádzajúc z mylného skutkového stavu bez oboznámenia sa s obsahom predloženej ústavnej sťažnosti nesprávne aplikoval ust. § 101 ods.2 OSP a viedol pojednávanie, na ktorom za neprítomnosti žalobcu meritórne rozhodol. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že žalobca trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní, avšak na takom, ktoré bude vedené nestranným sudcom na nestrannom súde.

Žalobca hodlal v konaní pred súdom prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, žalobcu nepoučil podľa ust. § 120 ods.4 OSP a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej, aby tak mal priestor navrhnúť alebo predložil ďalšie dôkazy.

Súd vo svojom rozhodnutí vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prielohov zaručeného čl. 48 ods.2 Ústavy SR, ako aj práv na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods.1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Ústavný súd rovnako tak stanovil, že žalobca má ako účastník konania aj právo na to, aby každý spor alebo iná právna vec sa pred vnútroštátnym súdom rozhodovala na základe správneho a adekvátneho právneho základu.

Ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdному pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

Odvolačný súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t. j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) verejne (vyhlásením rozsudku), prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a rozsudok potvrdil podľa § 219 ods.1,2 O. s. p., lebo je vecne správny, súd úplne zistil skutkový stav veci, správne ju právne posúdil, odôvodnenie rozsudku má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, pretože dôvody rozsudku sú správne.

Ani jeden zo žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov nie je daný tak ako aj v stovkách iných žalôb.

K niektorým skutočnostiam tvrdeným v odvolaní odvolací súd uvádza:

Odňatím možnosti konať pred súdom sa vo všeobecnosti rozumieť taký jeho procesný postup alebo aj rozhodnutie, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých konkrétnych procesných práv, ktoré mu O. s. p. priznáva a ktorý sa prejavil už v priebehu konania a nielen pri rozhodovaní.

Podľa § 101 ods.2 druhá veta O. s. p. ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; príhľadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Podľa § 115 ods.1 O. s. p. ak tento zákon neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná.

Podľa ods.2 cit. ust. predvolanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

Súdna prax sa ustálila na výklade, že účastníkovi nebola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, ak nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, ani sa ho nezúčastnil, hoci o pojednávaní bol riadne a s dostatočným predstihom upovedomený (subjektívne sú názory odvolateľa k postupu súdu).

Dôvod uvedený žalobcom v žiadosti o odročenie pojednávania nie je dôležitý, lebo jej muselo byť známe, že ÚS SR odmietol všetky jej sťažnosti, ktorými namietala porušenie svojich základných práv podľa Čl.46 ods.1 a Čl.48 ods.1 Ústavy SR a práva podľa čl.6 ods.1 Dohovoru uzneseniami KS v Košiciach (a aj iných KS), ktorým bolo rozhodnuté, že ňou namietaní sudcovia nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania v ňou uvedených veciach (napr. uznesením I. ÚS/293/2013-10 z 29.5.2013, I. ÚS/311/2013-10 z 29.5.2013, III. ÚS/351/2013-11 z 18.7.2013, IV. ÚS/508/2013-8 z 15.8.2013 atď.) pre nedostatok svojej právomoci na preskúmanie podaných sťažností.

Súd sa nedopustil viacerých omylov, lebo nekonštatoval, že žalobkyňou namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané vo všetkých prípadoch, pretože uvádza exekučné veci, v ktorých došlo k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po zák. ustanovenej lehote 15 dní, avšak súčasne aj vysvetľuje dôvod, pre ktorý sa tak stalo, prečo žalobu zamietol.

Vo veci bolo rozhodnuté po nariadenom pojednávaní, dôkazom čoho je zápisnica o pojednávaní, na ktorom sa však žalobkyňa - ako už bolo uvedené - bez dôležitého dôvodu nezúčastnila, preto jej právo na kontradiktórny súdny proces nebolo porušené, rozhodnutie súdu je spravodlivé.

Pôvod listín, ktorými súd vykonal dokazovanie je z odôvodnenia rozsudku jednoznačne a nad akúkoľvek pochybnosť poznateľný, lebo je výslovne uvedené, že šlo o listiny založené v exekučnom spise.

Napadnutý rozsudok je preskúmateľný, lebo právne závery, ku ktorým súd dospel nie sú v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, odvolací súd súhlasí s dôvodmi v rozsudku a správne aj zamietol návrh na prerušenie konania.

Podľa § 224 ods.1 O. s. p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 142 ods.1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods.1 prvá veta O. s. p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Žalobca nemal v odvolacom konaní úspech, preto nemá právo na náhradu jeho trov a žalovaná žiadne trovy neuplatnila.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.